

APSTIPRINĀTS
Ar Jaunpiebalgas novada domes 28.10.2019. sēdes
Lēmumu Nr. 162 (prot. Nr.13; 2.§)

**Jaunpiebalgas novada domes budžets un tā
apstiprināšanas kārtība**

Saturs

1. Ievads	3
2. Svarīgākie budžeta procesa reglamentējošie likumi	3
3. Pašvaldību budžeta statuss un struktūra	4
4. Pašvaldību saistošo noteikumu par budžetu sastādīšana, apstiprināšana un grozīšana	5
5. Grozījumi pašvaldību saistošajos noteikumos par budžetu	7
6. Kontrole un atbildība	8

1. Ievads

- 1.1. Jaunpiebalgas novada domes budžets ir līdzeklis pašvaldības politikas realizācijai ar finansiālajām metodēm un ir pašvaldības finansiālās darbības un vadības pamatā. Jaunpiebalgas novada domes budžeta mērķis ir noteikt un pamatot, kādi līdzekļi nepieciešami pašvaldībai tās funkciju un pienākumu izpildei, kuru finansēšana noteikta spēkā esošajos likumdošanas aktos, saimnieciskā gada ietvaros nodrošinot izdevumu segšanu atbilstoši ieņēmumiem.
- 1.2. Saimnieciskais gads (budžeta periods), par kuru Jaunpiebalgas novada dome sastāda savu budžetu, sākas 1. janvārī un beidzas 31. decembrī.
- 1.3. Jaunpiebalgas novada domes budžeta sastādīšanai un tā izpildei izmanto grāmatvedības programmu BUDZIS.
- 1.4. Jaunpiebalgas novada domes budžeta detalizācijas pakāpe gan ieņēmumu, gan izdevumu klasifikācijas kodiem ir trīs zīmes.

2. Svarīgākie budžeta procesa reglamentējošie likumi

- 2.1. Galvenie tiesību akti, kas regulē attīstības plānošanu un budžeta plānošanu pašvaldībās:
 - 2.1.1. likums "Par pašvaldībām" pieņemts 19.05.1994.;
 - 2.1.1.1.saskaņā ar likumu pašvaldības pienākumi ir izstrādāt un apstiprināt pašvaldības budžetu;
 - 2.1.1.2.likums nosaka, ka pašvaldības budžetu mērķis ir noteikt un pamatot, kāds līdzekļu apjoms nepieciešams ar likumu noteikto funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei periodā, kuram šie līdzekļi ir paredzēti;
 - 2.1.2. likums "Par budžetu un finanšu vadību" pieņemts 24.03.1994.;
 - 2.1.2.1.likumā ir noteikts, ka budžets ir līdzeklis valsts politikas realizācijai ar finansiālajām metodēm. Budžets ir valdības finansiālās darbības un vadības pamatā. Budžeta mērķis ir noteikt un pamatot, kādi līdzekļi nepieciešami pašvaldībai to valsts pienākumu izpildei, kuru finansēšana noteikta ar likumdošanas aktiem, nodrošinot, lai tajā laika posmā, kuram šie līdzekļi paredzēti, izdevumus segtu atbilstoši ieņēmumiem. Budžetu izstrādājot, jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt vispārējo ekonomisko līdzsvaru;
 - 2.1.2.2.likums paredz, ka pašvaldības budžetam ir jāatspoguļo pašvaldības administratīvās struktūras. Visi pašvaldības iestāžu un aģentūru ieņēmumi un izdevumi ietilpst pašvaldības budžetā, savukārt kapitālsabiedrību finanses pamatā ir ārpus pašvaldības budžetiem. Iekšējās sistēmas vajadzībām pašvaldība var izmantot savu, modificētu izdevumu klasifikāciju. Likumā par budžetu un finanšu vadību minētais par pašvaldības budžetu sasaisti ar pašvaldības administratīvo struktūru norāda uz pašvaldības institūciju attīstības plānošanas dokumentiem kā nozīmīgu saiti starp attīstības programmu un budžetu.
 - 2.1.3. likums "Par pašvaldību budžetiem" pieņemts 29.03.1995.;
 - 2.1.4. Attīstības plānošanas sistēmas likums pieņemts 08.05.2008.;
 - 2.1.5. Teritorijas attīstības plānošanas likums pieņemts 13.10.2011.
- 2.2. Pašvaldībām ir spēkā šādas budžetu klasifikācijas:
 - 2.2.1. ieņēmumu klasifikācija. Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumi Nr.1032 "Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju". Budžetu ieņēmumu klasifikācija kodificē ieņēmumu veidus, lai nodrošinātu informācijas sistematizēšanu, apkopošanu un analīzi;
 - 2.2.2. izdevumu klasifikācija atbilstoši funkcionālajām kategorijām. Ministru kabineta 13.12.2005. noteikumi Nr.934 "Noteikumi par budžeta izdevumu klasifikāciju atbilstoši funkcionālajām kategorijām". Lieto pašvaldības budžetu un iestāžu budžeta

- plānošanai, uzskaiti un pārskatu sagatavošanai. Pašvaldības klasifikāciju budžeta plānošanai izmanto atbilstoši pašvaldības ieskatiem;
- 2.2.3. izdevumu klasifikācija atbilstoši ekonomiskajām kategorijām. Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumi Nr.1031 "Noteikumi par budžeta izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām". Klasifikācija kodificē izdevumu veidus atbilstoši ekonomiskajām kategorijām, lai nodrošinātu budžeta izpildes analīzi, statistiskās informācijas sistematizēšanu, apkopošanu un analīzi;
 - 2.2.4. finansēšanas klasifikācija. Ministru kabineta 22.11.2005. noteikumi Nr.875 "Noteikumi par budžeta finansēšanas klasifikāciju". Budžeta finansēšanas klasifikācija nosaka darījumu neto vērtību dalījumā pa finanšu instrumentu veidiem, kas neietver finanšu instrumenta valūtas kursa svārstības, cenu izmaiņas un pārvērtēšanu.

3. Pašvaldību budžeta statuss un struktūra

- 3.1. Pašvaldības budžeta mērķis ir noteikt un pamatot, kāds līdzekļu apjoms nepieciešams ar likumu noteikto funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei periodā, kuram šie līdzekļi paredzēti.
- 3.2. Pašvaldības budžeta izstrādāšanas un izlietošanas process ir atklāts. Budžeta projekts ir pieejams Jaunpiebalgas novada domes mājas lapā.
- 3.3. Gadskārtējais pašvaldības budžets ir dokuments, kuru noformē un apstiprina kā pašvaldības saistošos noteikumus, un tas ietver:
 - 3.3.1. budžeta ieņēmumi atbilstoši noteiktajiem ieņēmumu avotiem un budžeta ieņēmumu klasifikācijas nosacījumiem;
 - 3.3.2. budžeta izdevumi atbilstoši budžeta izdevumu klasifikācijai;
 - 3.3.3. budžeta finansēšana (t.sk., dati par iepriekšējā saimnieciskā gada budžeta līdzekļu atlikumu) atbilstoši klasifikācijai;
 - 3.3.4. pašvaldības aizņēmumu, galvojumu un ilgtermiņa saistību apmēru kārtējā saimnieciskajā gadā un vismaz turpmākajos trīs gados.
- 3.4. Jaunpiebalgas novada budžets katram saimnieciskajam gadam ietver visus Jaunpiebalgas novada domes un tai pakļauto, no pašvaldības budžeta finansēto, iestāžu iekasētos vai saņemtus ieņēmumus un aizņēmumus, kurus pašvaldība un tai pakļautās iestādes aproprē pašvaldības mērķiem.
- 3.5. Pašvaldības budžetā ir ieņēmumu daļa, izdevumu daļa un finansēšanas daļa.
- 3.6. Pašvaldības budžetā paredzētos līdzekļus piešķir, pakļautās iestādes saņem atbilstoši domes apstiprinātajā budžetā paredzētajiem mērķiem un apjomam, ņemot vērā Jaunpiebalgas novada domes pamatbudžeta ieņēmumu izpildi pārskata periodā.
- 3.7. Jaunpiebalgas novada domes budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta, ziedojumu un dāvinājumu budžeta. Informatīviem mērķiem tiek sastādīts pamatbudžeta un speciālā budžeta kopsavilkums- konsolidētais kopbudžets.
- 3.8. Jaunpiebalgas novada domes PAMATBUDŽETS ir budžeta daļa, kuru veido:
 - 3.8.1. visi pašvaldības ieņēmumi, kuri paredzēti izdevumu segšanai un nav iezīmēti īpašiem mērķiem:
 - 3.8.1.1. nekustāmā īpašuma (par zemi un ēkām) nodoklis;
 - 3.8.1.2. likumos noteikta daļa no iedzīvotāju ienākuma nodokļa;
 - 3.8.1.3. nenodokļu ieņēmumi, kuros ietilpst maksājumi par budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem;
 - 3.8.1.4. dažādas pašvaldības nodevas un citi ieņēmumi;
 - 3.8.1.5. valsts budžeta dotācijas, mērķdotācijas un dotācijas no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda.

- 3.8.2. apropriācijas visiem pašvaldības izdevumiem, kurus paredzēts segt no pamatbudžeta līdzekļiem;
- 3.8.3. pašvaldības budžeta aizņēmumus un aizņēmumu atmaksu.
- 3.9. Jaunpiebalgas novada domes SPECIĀLAIS BUDŽETS ir budžeta daļa, kuru veido:
 - 3.9.1. Ieņēmumi no īpašiem mērķiem iezīmētiem līdzekļu avotiem:
 - 3.9.1.1. autoceļu fonds;
 - 3.9.1.2. dabas resursu nodoklis;
 - 3.9.1.3. pārējie ieņēmumi.
- 3.10. Ieņēmumi no ziedojumiem un dāvinājumiem ar norādītu mērķi vai bez tā.
- 3.11. Jaunpiebalgas novada budžeta līdzekļi tiek apropriēti „Likumā par budžetu un finanšu vadību” un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 3.12. Pašvaldība budžetā var paredzēt līdzekļus neparedzētiem izdevumiem, kuru apjoms nedrīkst pārsniegt 2% no saimnieciskajā gadā plānotajiem pašvaldības izdevumiem.
- 3.13. Lēmumu par līdzekļu izlietošanu neparedzētiem izdevumiem pieņem pašvaldības dome noteiktajā kārtībā. (likuma “Par pašvaldību budžetiem” 16.panta otrā daļa).
- 3.14. Jaunpiebalgas novada domes pamatbudžeta, speciālā un ziedojumu un dāvinājumu budžeta izdevumu daļa tiek sastādīta pamatojoties uz pakļauto iestāžu iesniegtajām un apstiprinātajām izdevumu tāmēm saimnieciskajam gadam.

4. Pašvaldības saistošo noteikumu par budžetu sastādīšana, apstiprināšana un grozīšana

- 4.1. Pašvaldība patstāvīgi veido un apstiprina savu budžetu.
- 4.2. Pašvaldības domes priekšsēdētājs atbild:
 - 4.2.1. par to, lai gadskārtējais pašvaldības budžets tiktu izstrādāts un iesniegts apstiprināšanai domei ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc gadskārtējā valsts budžeta likuma izsludināšanas;
 - 4.2.2. par pašvaldības budžeta izpildes procesa organizāciju un vadību atbilstoši “Likumam par budžetu un finanšu vadību”.
- 4.3. Budžeta projekta sastādīšanas gaita:
 - 4.3.1. pakļautās iestādes apzina savas iespējas un nepieciešamos finanšu resursus;
 - 4.3.2. sagatavo un iesniedz budžeta projektus akceptēšanai nozaru komitejās vai komisijās, kas sniedz atzinumu par budžeta projekta atbilstību nozares mērķiem;
 - 4.3.3. sagatavo detalizētus tāmju projektus un noteiktajos termiņos (attiecīgais novada domes priekšsēdētāja rīkojums) iesniedz grāmatvedībai, pievienojot paskaidrojumus, pamatotus aprēķinus un citu informāciju;
 - 4.3.4. Jaunpiebalgas novada domes galvenā grāmatvede, izpilddirektore analizē un izvērtē pieprasītos līdzekļus pa konkrētām budžeta sadaļām ņemot vērā ekonomisko pamatojumu;
 - 4.3.5. pamatojoties uz saņemto tāmju projektiem galvenā grāmatvede sagatavo izskatīšanai Jaunpiebalgas novada domes finanšu komitejā Jaunpiebalgas novada domes konsolidēto pamatbudžeta, speciālā budžeta un ziedojumu un dāvinājumu budžeta projektu.
- 4.4. Budžeta projektu sastādot ir jāņem vērā, ka:
 - 4.4.1. plānojot budžetu jāpielieto pamatoti aprēķini, apstiprinātas normas, algu aprēķinos-apstiprinātos amata vienību sarakstus, amatalgas, samaksas nolikuma nosacījumus, lai jau sākotnēji netiktu radīta iespēja gan piešķirt, gan nelietderīgi izlietot līdzekļus;
 - 4.4.2. pašvaldības institūciju iesniegtajiem budžeta projekta aprēķiniem, prognozēm un paskaidrojumiem jābūt precīziem, kvalitatīviem.

- 4.5. Gadījumos, kad finanšu pieprasījums neatbilst iepriekš minētajām prasībām, grāmatvedībai ir tiesības nesaskaņot iesniegto budžeta projektu un atgriezt tāmu projektus koriģēšanai.
- 4.6. Jaunpiebalgas novada domes finanšu komiteja izskata sagatavoto Jaunpiebalgas novada domes konsolidēto pamatbudžeta un speciālā budžeta projektu un lemj par tā nodošanu apstiprināšanai Jaunpiebalgas novada domes sēdē vai atgriešanu Jaunpiebalgas novada domes grāmatvedībai, labojumu veikšanai.
- 4.7. Finanšu komiteja:
 - 4.7.1. dod atzinumu par budžeta projektu;
 - 4.7.2. dod atzinumu par budžeta grozījumiem, kā arī par prioritātēm līdzekļu sadalījumā, ja netiek izpildīta budžeta ieņēmumu daļa;
 - 4.7.3. dod atzinumu par projektiem, kas saistīti ar finanšu resursu izlietošanu, kā arī par domes lēmumu projektiem, ja šo lēmumu izpilde saistīta ar budžetā neparedzētiem izdevumiem vai grozījumiem budžeta ieņēmumu daļā.
- 4.8. Jaunpiebalgas novada dome ir atbildīga par nākamā saimnieciskā gada konsolidētā budžeta apstiprināšanu Jaunpiebalgas novada domes sēdē ne vēlāk, kā 3 mēnešu laikā pēc gadskārtējā valsts budžeta likuma izsludināšanas.
- 4.9. Tikai novada dome var apstiprināt pašvaldības budžetu, budžeta grozījumus un pārskatus par budžeta izpildi, kā arī saimniecisko un gada publisko pārskatu.
- 4.10. Budžeta projektam pievienojams paskaidrojuma raksts, kas ietver:
 - 4.10.1. domes priekšsēdētāja ievadziņojumu;
 - 4.10.2. vispārēju informāciju par ekonomisko situāciju pašvaldībā;
 - 4.10.3. informāciju par budžeta ieņēmumu kopapjomu un galvenajiem ieņēmumu avotiem;
 - 4.10.4. informāciju par budžeta izdevumu kopapjomu un galvenajām izdevumu kategorijām;
 - 4.10.5. informāciju par kārtējā saimnieciskā gada plānoto pašvaldības saistību un sniegto galvojumu apjomu;
 - 4.10.6. citu informāciju, kuru dome atzīst par nepieciešamu.
 - 4.10.7. Pašvaldība pēc gada konsolidētā kopbudžeta apstiprināšanas un budžeta grozījumiem Jaunpiebalgas novada domes sēdē, triju dienu laikā rakstveidā vai elektroniskā veidā nosūtīta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai zināšanai (likuma "Par pašvaldībām" 24.pants).
- 4.11. Saimnieciskā gada sākumā, līdz Jaunpiebalgas novada domes budžeta apstiprināšanai:
 - 4.11.1. domes un tai pakļauto iestāžu izdevumi mēnesī nedrīkst pārsniegt vienu divpadsmito daļu no iepriekšējā saimnieciskajā gadā apstiprinātajiem, attiecīgās iestādes, kopējiem budžeta izdevumiem, ar nosacījumu, ja salīdzinājumā ar iepriekšējo saimniecisko gadu pašvaldībai nav samazināti izpildāmo funkciju apjoms;
 - 4.11.2. netiek apmaksāti pakalpojumi (izdevumi), kas nav sniegti iepriekšējā saimnieciskajā gadā, un netiek veiktas investīcijas, kuru realizācija nav uzsākta iepriekšējā saimnieciskajā gadā.
- 4.12. Pašvaldības budžeta asīgnējumus var izlietot vienīgi domes apstiprinātajā budžetā paredzētajiem mērķiem, nepārsniedzot budžetā noteiktos apjomus.
- 4.13. Speciālajā budžetā ir pieļaujami tikai tādi izdevumi, kuri nepārsniedz faktisko ieņēmumu apmērus un līdzekļu atlikumu saimnieciskā gada sākumā kopapjomu.
- 4.14. Budžeta izpildes gaitā un saskaņā ar likumā „Par pašvaldībām” noteikto kārtību pašvaldība ir tiesīga veikt grozījumus budžetā, apturēt asīgnējumus, samazināt vai palielināt pašvaldību funkciju un uzdevumu izpildei apstiprināto finansējumu apjomu, kā arī paredzēt jaunu funkciju un uzdevumu finansēšanu sekojošos gadījumos:
 - 4.14.1. ja pēc valsts budžeta likuma stāšanās spēkā Saeima pieņem likumu vai Ministru kabinets- lēmumus, kuri kārtējā saimnieciskajā gadā izraisa pašvaldības budžeta izdevumu palielināšanos vai to ieņēmumu samazināšanos, tad attiecīgās atbildīgās

- institūcijas norāda no kādiem valsts budžeta līdzekļiem tiks segts pašvaldību budžeta izdevumu pieaugums vai ieņēmumu samazinājums;
- 4.14.2. izmaiņas un grozījumi, kas attiecas uz domes un tai pakļauto iestāžu apstiprinātā budžeta kopējo apjomu, kā arī mērķiem vai termiņiem, veicamas saskaņā ar „Likuma par budžetu un finanšu vadību” noteikumiem, pirms paredzētajām izmaiņām iesniedzot Jaunpiebalgas novada domes grāmatvedībai sagatavotu izziņu par nepieciešamo izmaiņu veikšanu apstiprinātajā saimnieciskā gada budžetā;
 - 4.14.3. palielinoties pamatbudžeta ieņēmumu daļai, pašvaldība pieņem lēmumu par attiecīgo izdevumu daļas palielinājumu.
 - 4.15. Ar pašvaldības budžeta brīvajiem līdzekļiem atlikumiem plānojamā saimnieciskā gada sākumā un ar summu, par kādu ieņēmumi pārsniedz izdevumus, rīkojas novada dome, paredzot līdzekļu izlietošanu apropriācijas kārtībā. Ja pēc budžeta paredzēto izdevumu segšanas izveidojas līdzekļu atlikums, no tā tiek veidoti kases apgrozāmie līdzekļi, kurus pašvaldība gada laikā var izmantot kases pagaidu iztrūkuma segšanai, bet kuri jāatjauno līdz gada beigām tādā apjomā, kādu, apstiprinot budžetu, noteikusi dome.
 - 4.16. Lai nodrošinātu budžeta līdzekļu izlietošanas kontroli un dotu iespēju veikt nepieciešamo analīzi atbilstoši administratīvajām, funkcionālajām un ekonomiskajām kategorijām, sastādot pamatbudžeta un speciālā budžeta tāmes tiek pielietoti Ministru Kabineta noteiktā budžeta ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas klasifikācija.
 - 4.17. Lai informētu sabiedrību par iestādes darbības mērķiem un rezultātiem, kā arī par piešķirto pašvaldību budžeta līdzekļu izlietošanu iepriekšējā saimnieciskajā gadā, pašvaldība līdz pārskata gadam sekojošā gada 1. jūlijam sagatavo publisko pārskatu.
 - 4.18. Pašvaldība gada publisko pārskatu iesniedz Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijai publicēšanai tās mājas lapā internetā, kā arī publicē atsevišķā sabiedrībai pieejamā izdevumā un Jaunpiebalgas novada domes mājas lapā.
 - 4.19. Jaunpiebalgas novada domes publiskais gada pārskats tiek sagatavots Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktajā apjomā un kārtībā.
 - 4.20. Budžeta finansēto institūciju vadītāji ir atbildīgi par „Likumā par budžetu un finanšu vadību” noteiktās kārtības un prasību ievērošanu, izpildi un kontroli, kā arī par budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem.
 - 4.21. Vienlaikums ar pašvaldības budžeta grozījumu projektu sagatavo paskaidrojumus, kas ietver informāciju par grozījumu būtību, skaitlisku informāciju par būtiskajām izmaiņām ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas sadaļās, kā arī citu informāciju, kuru dome atzīst par nepieciešamu.
 - 4.22. Pašvaldība pēc gadskārtējā pašvaldības budžeta vai budžeta grozījumu apstiprināšanas paskaidrojumus publisko pašvaldības tīmekļvietnē.
 - 4.23. Saistošie noteikumi par pašvaldības budžeta apstiprināšanu un budžeta grozījumiem stājas spēkā nākamajā dienā pēc to parakstīšanas, ja tajos nav noteikts cits spēkā stāšanās laiks, tiem jābūt brīvi pieejamiem pašvaldības domes ēkā un pagasta pārvaldē, un tie ir publicējami pašvaldības mājaslapā internetā.

5. Grozījumi pašvaldību saistošajos noteikumos par budžetu

- 5.1. Grozījumi budžetā tiek veikti, apstiprinot pašvaldības saistošos noteikumus, ja:
 - 5.1.1. izmaiņu ikgadējā valsts budžetā vai likumdošanas rezultātā palielinās vai samazinās budžeta apjoms;
 - 5.1.2. notikusi ieņēmumu daļas pārpilde vai neizpilde, kad nepieciešams pārskatīt iepriekš pieņemtos lēmumus un noteikt prioritātes, kādām programmām palielināt vai samazināt finansējumu;

- 5.1.3. paredzētas novirzes no struktūrvienību (nodaļu, programmu) tāmēm, ieņēmumu un izdevumu prognozēm, kad nepieciešams precizēt sadalījumu pa ekonomiskās klasifikācijas kodiem.
- 5.2. Budžeta grozījumus (vai tāmes iekšējos grozījumus) var ierosināt budžeta izpildītāji, domes vadība un deputāti.
- 5.3. Tāmes iekšējos grozījumus budžeta izpildītājs, pievienojot paskaidrojošos dokumentus, kuros norādīts grozījumu iemesli (apstākļu izmaiņas, kļūdas sākotnējā plānošanā, papildus programmu ieviešana), iesniedz grāmatvedībai, kas dod atzinumu par grozījumu pamatotību un iesniedz akceptēšanai domei.
- 5.4. Budžeta grozījumus apstiprina dome.
- 5.5. Grozījumi pašvaldības budžetā ir dokuments, kuru noformē un apstiprina kā pašvaldības saistošos noteikumus, un tas ietver informāciju tādā apjomā, kādā to skar paredzētie grozījumi.
- 5.6. Grozījumu pašvaldības budžeta projektam pievienojams paskaidrojuma raksts, kas ietver:
 - 5.6.1. informāciju par grozījumu būtību;
 - 5.6.2. skaitlisku informāciju par būtiskākajām izmaiņām ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas sadaļās;
 - 5.6.3. kā arī citu informāciju, kuru dome atzīst par nepieciešamu.
- 5.7. Nosūtot likuma "Par pašvaldībām" 46.pantā noteiktā kārtībā saistošos noteikumus par pašvaldības budžeta grozījumiem Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, pašvaldība tiem pievieno arī paskaidrojuma rakstu, kas ir tā neatņemama sastāvdaļa.

6. Kontrole un atbildība

- 6.1. Budžeta izpildītāju kompetence:
 - 6.1.1. atbilstoši savai kompetencei nodrošina budžeta izpildi un kontroli;
 - 6.1.2. ir atbildīgi par pašvaldības budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem, nepārsniedzot budžetā apstiprināto apropriāciju;
 - 6.1.3. drīkst realizēt izdevumus tādā apmērā un tiem mērķiem, kādi ir paredzēti budžetā.
- 6.2. Pašvaldības budžeta sastādīšanas un izlietošanas atbilstību likumiem, Ministru kabineta noteikumiem un domes lēmumiem ne retāk kā reizi gadā kontrolē domes uzaicināts zvērināts revidents vai revidentu komercsabiedrība.
- 6.3. Valsts kontrole kontroli veic atbilstoši Valsts kontroles likumam.
- 6.4. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Pašvaldību departaments, pamatojoties uz iekšējiem noteikumiem "Par pašvaldību saistošo noteikumu tiesiskuma izvērtēšanu" saistošos noteikumus par pašvaldības budžeta apstiprināšanu un budžeta grozījumiem pieņem zināšanai un pārbauda, vai saistošie noteikumi pēc formas atbilst likuma "Par pašvaldību budžetiem" 16. un 17.pantam.
- 6.5. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir tiesīgs piesaistīt speciālistus pašvaldības ārkārtas finanšu revīzijas veikšanai.